

"Ateitis"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Užrašai, Spalio (Oct.) 19 d. 1915 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antrašiu. Rankraščius Redakcija taisyti ir trumpina sulig savo nuožiūra. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

R. K. FEDERACIJOS BEI KLERIKALŲ TERORAS.

Kad mūsų katalikų klerikalai savo kovoje prieš idejos priešus ginklų nei priemonių švarumo nežiuri — tai žinoma išseno. Bet dabar apskelbtame R. K. Federacijos kongreso protokole mes randame tokių dalykų, kurie verčia daugiau negu stebėtis. Federacijos kongreso vadovai (o jo pirminku buvo kun. F. Kemėšis) tarp kita ko susirinkusiems pakiša, praveda ir dabar visuose savo laikraščiuose paskelbia ir štai kokius "nutarimus":

Kongresas "prašo visų katalikiškų biznierių garsintis katalikiškuose laikraščiuose, o visi nesigarsinti aiškiai bedieviškuose ir socialistiškuose..."

"Buvo pakeltas klausimas, kaip kovojus prieš tvirkinančią spaudą ir kaip apsigynus nuo šmeižtų. Partarta, kad kiekvienos kolonijos lietuviai gali įnešti pasiskundimą pačtos viršinkams, per kurių rankas eina tokie laikraščiai ir kad tokiu būdu galima sustabdyti laikraštis."

Šitie du nutarimai įgija tuo didesnę svarbą, kad kongreso "nutarta išsiuntinėti visus Federacijos nutarimus visiems klebonams, kurie tuos nutarimus paskelbs tinkamu sau būdu parapijonams."

Ką gi visa tai reiškia ir kas iš to gali išeiti?

Šitai reiškia nei mažiau, nei daugiau, kaip tik tą, kad mūsų katalikų klerikalai terorą ir denunciacijas pasistatė savo veikimo principais. Nes kas pažįsta mūsų sufanatizuotų minių ir parapijų kunigų dvasią ir jų doros supratimo principus, kas žino kaip aklaį jie priima ir laiko pildytinu prisakymu kiekvieną tokį "patarimą" ar "prašymą", — tam aišku, kad Federacijos nutarimas yra tikrai teroristiškas aktas, taikomas į visą pažangiąją lietuvių spaudą. Viešas raginimas — neduoti skelbimų "bedieviškiems" ir socialistiškoms laikraščiams, ir patarimas — duoti skundus ant tokių laikraščių pačtos viršinkams (nes tik tuos laikraščius jie vadina "tvirkinančiais"), — patsai savaime yra nešvarus ir baurus, nes skiepėja žmonėse demoralizacijos diegus. O jeigu tuos nutarimus klebonai dar "tinkamu sau būdu" (o kas yra tas "tinkamas būdas" — aiškinti nereikia) paskelbs ir "paaiškina", tai mes galime susilaukti tokio teroro ir demoralizacijos, kokio dar visai nematėme.

Ir slidus, baisiai slidus kelias, ant kurio atsistojo mūsų katalikų Federacija, vadovaujama kunigų klerikalų. Šiandien klerikališkos spaudos ar savo klebono sufanatizuotas žmogelis išpildys Federacijos nutarimą ir apskųs paštai laikraštį, kuris jam pasirodys "tvirkinantį". Toksai laikraštis šiandien tegul bus "Kova", "Ateitis" ar "Lietuva" — skirtumo nedaro. Nors ir to skundo greičiausia nieko neišeis — vienok teismo aiškinimosi išlaidų tam laikraščiu gali padaryti. Bet rytoj tas pats žmogus gali pamatyti "tvirkinimą" tokiame "Katalike", kuris kada — per klaidą — įdėda mūsų klerikalams ar klebonams nepatinkamą raštą. Užporyt gi, del vienu ar kitu priežasčių pasidareš "bedieviu" arba ir šiaip del ko nors nepasitenkinęs — tą patį mastą pavartos ir prieš savo mokytojus — "Darbininką", "Draugą" ir kt. Nes kas patariama vartoti prieš vienus laikraščius — kodėl nebutų galima atsukti prieš kitus?

Žmonės, kurie tokius sumanymus padavė, pravedė ir po jais pasirašė, matyti, patįs mažai tiki į savo idealų teismą, nes jeigu jie būtų tikri, kad "vartai pragaro jų nepergalės", tai nereikėtų kovoti prieš kitus gandinimus ir skundimus valdžiai, — nes kas teisus, doras ir stiprus, to ištvirkėliai nesutept. Teroro (gąsdinimo) ir skundų gi griebiasi tik tie, kurie nesitiki tiesiais ir dorais keliais savo priešų pralenkti. Jie tai ir kalbina parsiduodančius žmones, kad šie anieks kelią pastotų.

KĄ TURĖS IŠRISTI TREČIŲJŲ TEISMAS?

"Vienybė Lietuvninkų" ir "Laisvė" jau oficialiai pranešta, kad tie du laikraščiai savo bylą baigs trečiųjų teisme. Taigi busime liudininkais pirmutinės (mūsų laikraščių istorijoje) bylos, kuri eis vien dviejų Redakcijų tarpe.

Bet ši byla yra ne vien tu dviejų laikraščių byla. Joje dalyvauja, nors netiesioginiai, ir visi kiti mūsų laikraščiai su visais savo skaitytojais. Todel trečiųjų teismas, kuriam bus pavesta toji byla išristi, turės labai sunkų, bet drauge ir didėliai dėkingą uždavinį: prakleisti uždangą ir parodyti visuomenei tikrą teisybę, kad tuo pačiu užkirsti kelią panašioms atsitikimams ateityje.

Dabar mūsų skaitančioji visuomenė apie bylą turi įvairiausių nuomonių. Vieni mano, kad "Laisvė" jos redaktoriaus ir B-vės pirminko asmenyje buvo "Vienybės Lietuvninkų" skaudžiai ir neteisingai apšmeižta, kiti gi — kad "Vien. Lietuvninkų" pasielgime nieko įžeidžiančio, nei šmeižiančio nebuvo ir nėra. Vėl yra žmonių, kurie "V. L." pasielgimo nors nelaiko nekaltu,

bet išteisina jį kaip "atsilyginimą" "Laisvei". Dar kiti — kaltina abidvi puses ir t.t.

Trečiųjų teismas, be abejo, į visas šitas "visuomenės nuomones" neprivalo jokios domos atkreipti. Jis gaus skaitytis vien su faktais, kurie bus priduoti vienos ir kitos pusės. Tų faktų dalis mums žinoma ir todėl teismo procedūra bei jo pareigos išanksto matomos.

Pirmiausia yra tiesa, kad "V. L." paskelbė kaip kuriuos faktus iš Montvido-Kiaulėno bylos ir pridėjo savo komentarus, kame "Laisvės" redaktoriaus bei jos B-vės pirminkas ir pamatė savo garbės nuplėšimą. Taigi pirmutinis trečiųjų teismo uždavinys ir bus — iširti bei nuspręsti, ar inkriminuojamoje "V. L." pastabojė yra garbės nuplėšimo žymių ar ne. Jei nėra — tuokart visa byla pasibaigia, t. y. "V. L." buna paskelbta teisingai ir dorai pasielgusi. Bet jeigu teismas randa, kad del tos pastabos skaitytojuose galėjo likti arba liko įspudis, jog Pruseika ir Neviackas gali būti arba yra "raudonrankių" organizacijos viršininkais, tuokart teismas jau turi eiti tolimesnių klausimų, o pirmiausia: ar "V. L." tą įžeidimą ar garbės nuplėšimą padarė tyčia ar nekaltai.

Šičia teismas susidurs su daugeliu sunkenybių. Pirmiausia reikės išaiškinti, ar "V. L." turėjo koki nors pamatą mesti šešėlį ant "Laisvės" žmonių vardo ar ne, t. y. ar ji tikėjo, kad yra tokia "raudonrankių" organizacija, prie kurios gali priklausyti "Laisvės" žmonės, ir jei tikėjo, tai kuo tą savo tikėjimą rėmė. Jeigu pasirodytų, kad "V. L." turėjo rimtas priežastis įtarti tuos žmones priklausyme prie raudonrankių — tuokart moraliskai ji lieka teisi, nors patsai faktas ir pasirodytų nepatvirtintas. Jeigu ne, arba jeigu turėtumėte faktai ar argumentai teismo butų pripažinti permenkais, kad viešai tokį įtarimą padaryti, tuomet kaltinamieji dar gali būti moraliskai teisūs, jeigu teismas atrastų, kad jie patįs (t. y. "V. L.") buvo suklaidinti kitų. Čia teismas gautų iširti, iš kur pirmoji žinia apie "raudonrankių" organizaciją atsirado, kieno, kokiais keliais ir kokiuo tikslu ji buvo platinama, kiek kaltinamieji turėjo priežasčių jiems patikėti ir t.t., ir t.t. Čia gali prireikti ir liudytojų, ir dokumentų, ir ekspertų.

Šiaip ar taip, bet trečiųjų teismas turėtų mums atidengti ir parodyti, kur slepiasi šaltiniai daugelio mūsų visuomenės gyvenimo žaizdų, kas nuodija mūsų laikraštijos ir srovių normalią plėtojimą ir sugyvenimą, — kur yra tasai mefistofelis, kuris savo lazdelės mojavimu mums visiems monija akis ir vienus su kitais piudo. Jeigu trečiųjų teismas šitai sugebėtų atlikti — o sugebėti turėtų, nes

kitai jis vertės nustotų —, tai tasai triukšmas, kuris sukilo bylai iškilus, bent iš dalies butų atpirktas.

Iš laikraščių.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ Nr. 41 (Vargomatis) kalba apie Ateities permainas ir "kritikuoja" naujajį Ateities redaktorių. Štai tos "kritikos" pamatinės mintys: —

"Ateities krypsnis tampa miglotas". Rimka, jos naujasis redaktoriaus, ginčijasi pats su savimi straipsnyje "Dailė ir partijos", ir "jei taip bus visoje "Ateityje", tai joje mes matysime nuolat du Rimkas, viens su kitu besivaizduojančius".

"Naujas "Ateities" redaktoriaus, nuododamas į jokią srovę nepriklausą (mat jų nėra), klerikalus nupeikia, vidurinę srovę nupeikia bet socialistus... gina, kaip višta visčiukus... "Ateitin" dabar persikėlė informacijos apie tai, ką veikia žemaitė, Bulota, socialistų kasierius Šidlauskas — na, ir Prūsų naujas komitetas. Nesimato žinių, ką veikia Lietuvių Draugija ir abelnai visos Didžiosios Lietuvos veikėjai, persikėlę tukstančiais į tolimesnę Rusijos teritoriją..."

"Prūsų lietuvių komitetas iškišamas priekiu, nors to komiteto narys, p. Vidunas, mūsų laikraščiuose giedoja allelujas kazeriui, o kitas narys, Dr. Gaigalaitis, per laiškus grąšina Amerikos lietuvių laikraščius, kad "nieko blogo nerašytumėte prieš ciesorių Wilhelmą, nes gali būti Lietuvai labai blogai..." Abelnai naujas "Ateities" redaktoriaus labai atsargus kalbėti apie Lietuvos Autonomiją (gal delto, kad ir socialistai tokią gudrią taktiką pasirinko) ir visai tyli apie Didžiąją Lietuvą (gal delto, kad neužgauti "ciesoriaus Wilhelmo")... Pereklamuoti teutonius, tai kitas dalykas."

Acū "Vienybė Lietuvninkų" ir p. Vargomaičiui už tokia "rimtą kritiką" ir "bealiską" savo skaitytojų informavimą apie "Ateitį"!

AMERIKOS LIETUVIS Nr. 41 rašo apie "Vien. Lietuvninkų" ir p. Vargomaičio mestą įtarimą, busių Prūsų lietuvių leidžiamas laikraštis su Steputaičiu ir Vydunu priešakyje esą tik šildas, už kurio slepiasi vokiečių valdžia:

"Kad daktaras Steputaitis ir Vidunas yra germanofilais, tam negalima prieštarauti. Vienok reikia abejoti ar jiedvių prisirišimas bei prijautimas vokiečiams yra didesnis už pono Vargomaičio ir daugelio kitų Didžiosios Lietuvos lietuvių prijautimą rusams. Ir ant kiek dr. Steputaitis ir Vidunas yra germanofilais ant tiek daugelis Didžiosios Lietuvos veikėjų yra rusofilais. Prijautime lietuvių ruosams šioje karėje ir abelnai, nieks nepaskaitė už lietuvių parsidavimą rusams. Stebėtina kokiū būdu Vargomatis gali drįsti mesti taip bauru apkaltinimą ant Viduno ir Steputaičio neturint jokių faktiškų prirodymų, buk jiedvių laikraštis yra remiamas vokiečių valdžios. Panašūs drabstymai purvais mūsų visuomenės veikėjų atskartoje dažnai mūsų spaudoje. Daug jie atnešė blėdies, naudosegi — jokios."

DARBININKAS Nr. 10 labai nepasitenkinęs, kad p. R. Karuža, kalbėdamas apie Amerikos lietuvių jaunimo auklėjimą ("Ateities" nr. 42), nelabai prielankiai atsiliepė apie parapijines mokyklas ir apie kenksmingą kunigų įtekme. Girdi: "prikalšioti katalikų mokykloms, jok jų tikslas yra palaikyti kunigų įtekme ilgesniam laikui — ma-

žiausia yra nenuoseklus.

P. Karuža pripažįsta reikalingu tikėjimo mokslą. Bet jeigu jisai kada mokins tikėjimo dalykų savo, ar kitų vaikus, kaip jisai išaiškina jiems kunigystės sakramentą, kunigų priedermes ir uždavinius; arba kaip jisai paaiškina jiems kad ir tuos Kristaus žodžius: "kas jus klauso — manęs klauso..." Jisai atsidurs labai keblame padėjime, bet jeigu bus žmogus nuoseklus ir sąžiningas, tai jisai turės atsisėdęs nupyškinti į laikraštį dar vieną straipsnį, kuriame turės išrodinėti vieną iš dviejų: arba kad tikėjimo mokslas yra visai nereikalingas (butų arčiau šliupo), arba kad kunigams reikalinga yra įtekme į žmones."

Mums gi rodos, kad p. R. Karuža šitą "sunkenybę" labai lengvai gali išristi, trumpai užreikšdamas, kad kunigystės sakramentas", kunigų priedermės ir uždaviniai visai nieko bendra neturi ne tik su pastangomis — kunigų įtekme palaikyti miniose, bet nei su pačiu tikybės išguldinėjimu.

KATALIKAS Nr. 239 "atkreipia dėmesį", kad "Ateitis" vartojama ne vienodą sąiką visokių apsiereiskimų apsprendimui. "Ateitis" dr. Gaigalaitį už jo laiško turinį teisingai susijaudinimu (sujudimu), bet kodėl tuo patim nepateisina ir "Kataliko"? Atrodo, kad "Ateičiai" arba dr. Gaigalaitis yra daugiau artimesnis už kitą, ar ji pati, pasak jos, užsikrėčius rusofobija. Kitai negalima išmanyti "Ateities" pasielgimo."

"Katalikas" mūsų pasielgimą labai lengvai suprastų, jeigu žinotų, kad privatišką laišką parašyti gali bile žmogus ir ne tik "susijudinęs", bet ir girtas, nes tą laišką skaitė tik tas, kuriam rašoma.

Tuo tarpu Redakcijos straipsnius rašo tik redaktoriai, kurie, jeigu "susijaudina", privalo atsigerti šalto vandens, — kadangi jų raštą skaito visuomenė — žmonių minios.

LIETUVIŲ GLOBOS MUSŲ BROLIAMS LIETUVIAMS BELAISVIAMS IŠ PRŪSŲ LIETUVŲ ŠELPTI DARBŲ APYSKAITA.*

1. Pagalba belaisviams Vilniuje. Kaip aukščiau minėjome pirmą pašalpą Vilniuje yra teikusi susiorganizavusi tam tikra kuopelė. Šiai kuopelėi teko sušelpėti 5300 suaugusių ir apie 4 tukstančius vaikų belaisvių, kurie buvo papenėti, iš dalies apvilkti, apveizti. "Lietuvių Globai" įsikurus šis darbas ėjo toliau tuo pačiu keliu ir tie patys žmonės yra aprūpinę apie 2000 Prūsų Lietuvos belaisvių.

Be to atsirado naujas darbas: karės valdyba pradėjo gabenti Rusijos gilumon rusų pavaldinius, gyvenančius pasienyje, butent lietuvius evangelikus, nes į juos buvo žiurima su nepasitiekėjimu, kaip vokiečių šalininkus. Čion irgi teko išvaromieji žmonės globoti, maitinti, aptaisyti, neretai teikti jiems juridiską ir kitokią pagalbą. Kai kuriems iš šių išstremiamųjų pasisekė išgauti teisę pasilikti čion Vilniuje, taip vienai partijai šių išstremtųjų iš Jurbarko buvo leista gyventi "Lietuvių Komiteto" įsteigtuose bendrabučiuose, kitai partijai buvo išrūpinta pašalpa ir paskolos apie 500 rub. iš "Suvalkų Piličių Komiteto". Per visą apyskaitos laikotarpį buvo suteikta pagalba 3,000 evangelikų.

Paskesniuojau laiku "Globa" yra kreipusis prie mūsų atstovų, prašydama, idant jie išsiru-pintų, kad šie lietuviai evangelikai nebutų Rusijon gabenami, kad juos gražintų kaip ištikimusiosius pavaldinius.

* Žiūrėk "Ateities" No. 45.

Šiuo laiku įsiveržus vokiečių kariuomenei į Suvalkų ir Zemaičių žemę, Prūsų lietuvių nebevežama ir net sumažėjo išgabnamų evangelikų-lietuvių skaičius, bet nuolat atsiranda visa eilė nukentėjusių delei karės, kurie delei šiokių ar tokių priežasčių laikinai patenka į kalėjimus. "Lietuvių Globa" ir šiems žmonėms suteikia pašalpą, kiek tat yra vyriausybės leidžiama.

II. Pagalba belaisviams Rusijoje.

Pravežamieji pro Vilnių belaisviai visados prašydavo neužmiršti jų ir Rusijoje. Nuo išstremtųjų "Globa" pradėjo gauti laiškus, kuriuose buvo piešiamas baisesiai vargingas gyvenimas. Kad suorganizavus kokią nors pagalbą šiems belaisviams jų apsigyvenimo vietose, buvo nutarta pasiųsti "Globos" vardu įgaliotinis. Važiuoti tuo tikslu Rusijon buvo sutikęs atstovas Pr. Keinys, atsisakęs net kelionės išlaidų pridengimo, ir inžinierius Steponas Kairys. Šiedu įgaliotiniu apvažiavo Voronežo, Saratovo, Samaros ir Simbirsko gubernijas ir apsilankė belaisvių gyvenamose vietose. Jiems pasisekė patraukti prie pagalbos belaisviams lietuviams šelpti vietinės organizacijos, surasti žmonių, kurie yra apsiėmę vietoje teikti šiems belaisviams pagalbą. Buvo paruoštas tam tikras ankietos lapelis, kuriuo yra renkamos žinios, kur belaisviai lietuviai gyvena, kiek gauna iš vyriausybės, kiek iš Amerikos konsulio, kursai rupinasi apskritai Prūsų išstremtaisiais, ir kiek gauna pagalbos nuo vietinių organizacijų. Sužinota kur yra lietuviai. Pasirodė, kad dalis išstremtųjų išgabenta dar į tolymesnius Rusijos apskrčius ir net Sibirian, ir kad visi išstremtieji aplankyti visai nėra galima. Pasisekė užmegsti ryšiai su apsigyvenusiais Saratove, Alatyriuje, Kamyšine, Simbirske, Taškente, Balandoj ir kitose vietose. "Globos" įgaliotiniai yra susitarę su visa eile žmonių, kurie apsiėmė nuolat rupintis šiais belaisviais ir nuo jų yra gaunamos žinios, kiek ir kur pagalba yra reikalinga. Be to gaunamos žinios nuo pačių belaisvių. Pasiremama šiomis žiniomis "Globa" yra išsiuntusi Saratovo 600 rub., į Alatyrių 500 rub., Kamyšinan 245 rub., Simbirskan 110 rub., Orenburgan 115 rub., į Balandą 40 rub., į Olešną 10 rub., į Samarą 10 rub., į Sterlitomaką 6 rub., į Sekretariskoje 25 rub., Mrakovan 10 rub.

Felicija Bortkevičienė "Globa" yra pasisuntusi į tas vietas, kame belaisvių esama; jai gal pasiseks aplankyti net Sibire gyvenančius, kad ir ten nepalikus šių belaisvių be reikalingos pašalpos. Nuo belaisvių apturima visa eilė laišku, kurie geriausiai iliustruoja jų padėjimą. Reikia pastebėti, kad daugelis iš jų jau pradeda labiau susiprasti, jog jie yra lietuviai ir mielai įišeko lietuvių užtartes. Todel su didžiausiu džiaugsmu jie skaito lietuvių spaudinius ir knygas, kurie jiems buvo pasiūsta. Šie laiška, kaip įdomi medžiaga, bus galima kuomet nors išspausdinti.

Vargstančios tėvų reikaluose.

Lietuva jau visa vokiečių užimta. Kas sunaikinta — sunaikinta. Kas pabėgo — pabėgo. Kas liko — pasiliko. Tokiam padėjime mūsų tėvynė gali likti iki pabaigai lietus. Budas ir kelias sušelpimo Lietuvos taip pat dabar jau aiškūs. Nuo Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpti sekretoriaus šiomis dienomis gavau laišku (skaitytojai juos ras žemiau), iš kurių matome, jog Lietuvių Draugija susiskaldė į keletą burių ir įvairiose vietose

...sais reikalais j virš paminėtas įstaigas galima kreiptis šiuo antrašu: Voronež, Staro-Moskovskaja 19. Yra tai adresas vieno Lietuvių Draugijos Komoteto bendrabučiu.

Maskvoje veikia Komoteto narys adv. P. Leonas ir Draugijos ingaliotinis inž. Naruševičius.

Vilniuje šitoks yra Lietuvių Draugijos veikimas. Komiteto dalis išsikėlusį Pskovą gavo teisę veikti visoje Rusijoje per savo įgaliotinius. Likusieji gi Vilniuje Dr-jos nariai veikia keturių gubernijų: Kauno, Suvalku, Vilniaus ir Gardino rajone vardu "Lietuvių Draugijos Vilniaus Komitetas." Prie Vilniaus Komiteto darbuojasi nariai: A. Smetona, d-ras Antanas Vileišis, kun. Jezukevičius, A. Žmuidzinavičius, kun. Kukta, p. E. Vileišienė, J. Kymontas, D. Malinauskas, Juozas Kubilius ir aš. Prie Vilniaus Komoteto Vilniuje veikia Lietuvių Draugijos Vilniaus skyrius. Vilniaus Komiteto adresas: Vilnius, Bolšaja 30—2. Vilniaus skyriaus adresas: Vilno, Blagovieščenskaja 24—1.

Vilniaus stovis kritiškas. Valdžios įstaigos išsikėlė, pačtas neveikia, geležinkeliai užimti karės reikalais, maisto pristatymas labai ap sunkintas, beveik negalimas, mintame iš kalno pasigamintais produktais, kurių reikia maž daug vienam mėnesiui mažiausia už 3.000 rublių, kadangi Vilniuje ir jo apylinkėse esama apie 4.000 pabėgėlių iš Kauno ir Vilniaus gubernijų. Jeigu mes busime atkirsti nuo Rosijos vokiečiams užėmus Vilnių, tai mūsų padėjimas bus neužvėdinamas, kaip mes tuokart išmaitinsime savo pabėgėlius, iš kur gausime lėšų.

Taigi Komitetas prašo Tamstos visas surinktas Amerikoje aukas siųsti mums Vilniui. Dabar tas siuntimas negalimas, bet nepoiligam galima bus siųsti per neutralių valstybių konsulus.

Vilniuje lietuvių gyvenimas kokiame laikui apmire, kadangi visi lietuviški laikraščiai buvo sustoję. Dabar vėl šiek tiek atgijo, pradėjo eiti "Viltis," ketina leisti ir "Aušra."

Anteris mūsų įgaliotinis, p. Žmuidzinavičius delei ne jo priežasčių negalėjo išvažiuoti Ameriką, tat Tamstai vienam pinigų rinkimo darbas liko užkrautas.

Tai tiek šį kartą apie Lietuvių Draugiją ir jos veikimą. Jei bus galima nepoiligam vėl Tamstai parašysiu.

Tariu prideramos pagarbos žodį

Kun. P. Dogelis.

Jo Sveikatai Gerb. p. St. Šimkui, Lietuvių Draugijos įgaliotiniui Amerikoje.

Gerbiamasis! Nors neseniai Tamstai rašiau, bet gavęs naujų žinių, vėl rašau Pskovą, kur buvo išsikėlęs Lietuvių Draugijos Komitetas, evakuojomas. Tat ir Lietuvių Komitetui prisiėjo iš ten keltis. Persikėlė Petrogradan — Baskov pereulok 29, kv. 10.

Gal pranešumėte apie tai Amerikos laikraščiams.

Voroneže, kur perkelti mūsų moksleiviai, M. Yeo rūpesniu įsteigtos dvi gimnazijos: berniukams ir mergaitėms. Rugsėjo 1 d. gimnazijų atidengimas.

"Viltis", pačtai sustojus, irgi buvo apsisistojusi ėjusi. Dabar vėl pradėjo eiti. Petrograde pradėjo eiti "Petrapilio Balsas," M. Yeo redaguojamas.

Tai tiek šį kartą. Su Diev!

Tariu pagarbos žodį.

Kun. Dogelis.

SEKANTIS "ATEITIES" NR. BUS PAŠVESTAS JAUNIMO REIKALAMS.

Laiškas iš Rusijos.

Šie "laiškai iš Rusijos" autorius yra skirti Jaunajai Lietuvai. 8-VIII. laiškas susideda iš dviejų dalių ir pirmąją dalį, kur kalbama plačiau apie Rusijos lietuvių svarbius santykius, Jaunajai Lietuvai ir paliekama, bet antrąją dalį, kur piešiama visiems amerikiečiams rupinimų pabėgėlių likimas, dedame Ateitin. Autorius teiksis už tai mums atleisti.

Red.

Užėmus vokiečiams Lenkiją, Lietuva, ir įsiveržus Latvijon Rusijos miestai papludo pabėgėlių mišiomis. Papludo, nes visur jų pilna, visur plačioje Rusijoje rasi žydą, lietuvių, latvių, lenkų. Ir kas svarbiausia, kas pavojingiausia šaliai, kas lemia jai pradžią, — kad tie pabėgėliai sodiečiai. Jums, amerikiečiams, sunku įsivaizdinti trągingą pasieniečių padėjimą, jums neprisiėjo regėti, kuomet grynūteliai tuštinami miestai, kuomet iš laukų pločio varomi gyventojai. Sakau varomi, nes žmonės buvo išvaryti.

Vyriausiojo vado paliepimu įsakyta iškraustyti visus alik vieno trišdešimtyje varstų nuo fronto atstumu. Kiek tai žmonių turėjo palikti gimtąsias vietas, juk Rusijos karės frontas tukstančių verstų matuojamas. Priegtam frontas keičiasi. Rusija paplodo ne pabėgėliais, bet varomais, nustojusiais nuosavos pastogės. Kaip laimingi tie, kurie jau iš seniau yra kito valdžioje; jiems nežinomas tėvynainių stovis. Tiesa, įsakymą atmainė, bet suritė jau prasidėjo. Iš Lenkijos pasitraukė ne šimtai tukstančių, bet milijonai. Trukių nėra ir jie eina plentais, dienos laiku darydami 15 verstų. Tik sustoja, kad palaidoti numirusius, pasilsėti. Išlėto jie išsiskraido, bet didi dauguma slenka Rusijos gilumon.

Tarytum vokiečių neapykanta turėtų būti perimti mūsų broliai, nekėnia juį lenkai, tuo labiau latviai, bet visgi nevaromi jie liekasi. Įsikasa žemėn, ir audrai praužus vėla trisusia prie auklėtojos — žemės. Tai sodiečio ypatybė: jis žlugs, bet pačtai nesiskirs su gimtąja vieta. Tik mušiai, grąsinimai priverčia jį trauktis ir jis jau varomasis.

Tokiu būdu apvalius pusėtiną Lenkijos dalį, jai lemiama autonomija. Tarytum ironijai — tušties, išdegtiems laukams. Finis patriae! Varomųjų pabėgėlių globojimu šelpimu rupinasi nemaža didelių organizacijų: Tatjanos vardo komitetas, Rusijos Miestų Sąjunga, Maskvos Miesto Taryba. Pabėgėliais rupinimasi sutvarkytas sekančiu būdu. Nurodyta tris evakuacijos punktų linijos. Miestuose pirmosios (Vilnius, Balstogė, Dinaburgas, Slonimas, Vlodava, Sarnai, Luninec ir Gomelis) privalo būti medicinos peržvalga, turi būti įtaisyti maitinamieji punktai, arbatnamiai, barakai, pirtis, ambulatorijos, vaistinės, izoliaciniai kambariai ir laboratorijos, dezinfekciniai burliai. Antrojoje linijoje (Pskovas, Minskas, Vitebskas arba net Smolenskas, Gomelis, Kijevas, Žmerinka ir Velikija Luki) turi bent kokia pabėgėlių registracija, o taipat atskirti sergantieji. Tenai reikia įieškoti pabėgėliams darbas. Tie miestai privalo organizuoti tolymesnį pabėgėlių siuntimą į trečiąją liniją — Petrogradą, Maskvą, Orlą, Kurską, Charkovą ir Ekaterinoslavą. Juose jau pinai visos registruos, galinčius dirbti siųs darbuosna, o negalinčius į kitus miestus. Tokiais nurodoma Tula ir Nižnij Novgorod. Tai toksai bendrais ruožais išdėstytas pabėgėlių evakuacijos planas.

Darbas dar vos pradėdamas, tatau nežinia kaip pasekmingai bus įvykintas. Šiuo tarpu norėčiau apsisistoti prie Maskvos, tojo Rusijos centro, kurin susiduria

visos pabėgėlių bangos. Čia pabėgėliais labiausia rupinasi Maskvos Miesto Valdybos centrinis biuras. Biuro įgaliotiniai dežuruoja visose gelžkelių stotyse ir atvykusiems suteikia patarimų, duoda butą, pragyvenimą ir t.t. Stotyse yra maitinamieji punktai, kuriuose rugpūčio 5 d. dienos nutarimu privalo užtekti pramaitinimui Nikolajaus stotyje — 1960 žmonių, Aleksandro — 800, Vindavos — 700, Jaroslavo — 200. Idant pabėgėliai neįneštų miestan užkrečiamųjų ligų, pabėgėlius peržiurima, ir tik paskui siunčiami į butus. Butai užpildomi nepaprastu gretumu. Taip vienos d. (5-VIII) laiku pabėgėliai užėmė 88 kambarius. O reikia žinoti, kad pabėgėliai gyvena labai tirštai.

Be Centrinio Biuro pusėtinai veikia tautinės organizacijos — lenkų, lietuvių, latvių, igauinių ir kt. Dabar neturiu smulkmenų, skaitmenų, kad galėčiau ryškiai atvaizdinti visą jų veikimą. Tiesa tai, kad visi turi daug darbo. Lenkų pribėgę daugiausia, bet užtat lenkai, del savokoketavimo su rusų valdžia, turi daugiausia pinigų. Tik verta pastebėti viena žymė, kuri nuolat lydi tą kaimyninę mūsų tautą — tai mažas rupinimasis sodiečiais, o šelpimas veik vienu pusinteligenti. Sodiečius jie menkai prižiūri, o paveda juos Centrinio Biuro globai. Gerai susitvarkę latviai, tik jų irgi stebėtina politika: jie rupinasi vien tik latviais liuterais, o latvius katalikus palieka tarp sau. Pastarieji tuomet kreipiasi į lietuvius ar lenkus.

Lietuviais rupinimasis eina po Maskvos lietuvių šelpimo draugijos vardu. Prie josios susitvėrė tam tikras komitetas, kurin įeina Naruševičius, Žukauskas, Valentinavičius, Oliakienė Vidmontas, Gudavičius, Raudonikis, Šlepavičius, Mikutavičius, Šiaučiuonas, Dyrvianškis ir kiti. Komitetas pasikvietė sau pagalbai atstovus iš Lietuvių draugijos augstųjų Maskvos mokyklų mokslieviams šelpti (Milčinską ir Steponaitį) ir iš "Rutos". Komitetas turi nusamdęs butus, kuriuosna apgyvendindami vien lietuvių. Kad išaiškinus atbėgusių lietuvių skaičių, jie buvo surašyti. Bet surašyta tik tie, kurie gyvena Centrinio Biuro butuose ir jų skaičius siekė 826. Surašinėjo studentai A. Milčinskis ir Didžiarickis. Jie apėjo 16 namų, kuriuose pabėgėliai buvo užėmę 92 butus, 5 dirbtuvės būdinkės ir 3 "palatus". Išviso juose gyvena į 4500 pabėgėlių, taigi lietuvių sudaro 20%. Lietuviai šiaip skirti:

Suaugusiųjų*) vyriškių — 124 moteriškių — 322 vaikų mokyklos amž.**) — 162 mažų vaikų***) — 218 Moteriškių tarpe 85 kareivių žmonos ir 144 atbėgo su mažais vaikais. Suaugusių tarpe 95 kvalifikuoto darbo darbininkai ir 89 suvisu negali dirbti.

Išviso gi Maskvoje rugpūčio mėnesio pradžioje buvo į 2000 lietuvių, daugiausia miestiečiai — ypač iš Rygos. Tasai nors ir mažutis, dalinis surašymas nurodo kas reikia daryti: surasti darbininkams darbą, įsteigti mokyklas, kur butų išguldoma prigimtoji kalba, o mažiems vaikams rupintis prieglaudų steigimu.

Lietuva baigia nykti iš Rusijos ribų. Kas bus su laikraštija, ar mes liksime be spaudos? Maskviečių pradėta rupintis apie tokio laikraščio steigimą, kuris eitų Maskvoje ir saugotų iškrikusius lietuvius nuo ištautėjimo.

Vytautas Steponaitis.

Maskva 8—VIII—15.

*) Suaugusiais skaitomi visi virš 15 metų.

**) Mokyklos amžiaus vaikai tie, kurie turi 8—15 metų.

***) Visi 1—8 metų amžiaus.

Lietuviai Amerikoje.

CHICAGOS DEZUTE. Parapijų reikalais. Parapijinių mokyklų krizis prasidėjo. Pasikalbėjimas su dideliu biznieriūm, kun. Kriaučiuūno draugu.

Jau buvau "Ateities" Nr. 40 minėjęs, kad Chicagoje užklupo parapijų krizis. Žmonės nenori akiai klausyti kunigų ir jų kontrolei atiduoti savo parapijos reikalus. Ligšiol nebuvo galima pasakyti, kad kuri nors iš parapijų geriau stovi, vienok dabar paaiškėjo, kad šv. Jurgio Kareivio (ant Bridgeporto), Aušros Vartų (West sidėje) ir West Pullmano parapijų reikalai ligi to pablogėjo, kad jau, girdi, nei gudrūs kunigų sumanymai apvilti parapijonu neįstengė.

Iš Aušros Vartų parapijos kun. Ambraziejų parapijonai išgugo. Taip-pat tokiame padėjime buvo kun. Serepinas, West Pulmano parapijos klebonas. Ir ot juodu šumanė apsimainyti vietomis. Serapinas turėjo automobilį ir anksčiau pasirupino, dar parapijonams nežinant persikelti, arba gauti raktus nuo Aušros Vartų parap. bažnyčios ir klebonijos. Vienok kun. Ambrozaitis pavėlavo ir kuomet nusikraustė į West Pullmano parapiją, tai atrado viską užrakytą ir net pernaktoti nebuvo įleistas. Dabar parapijonai nei vienos, nei antros parapijos kunigų nepriima.

Kiek tartantiniu veikia westpulmaniečiai ir jau regimas didesnis pasiskirstymas westsaičių tarpe. Ar priims klebonus parapijonai, tai dar klausimas. Apie jų likimą pranešime.

Šiuo kartu parapijonų įtūžimas ant klebonų išsiplėtė dar plačiau. Jau negana, kad žmonės nori apvalyti klebonijas ir savo šventnamius, bet kartu ir į mokyklas atkreipė domą.

West sidėje jau kelios savaitės, kaip parapijonai nutarė neleisti savo vaikų į parapijinę mokyklą, kurioj mokina juodos "sisterkos", o visi leidžia vaikus į "public school". Beje, yra žmonių nesupratusių svarbumą geros mokyklos ir tie žmonės dar leidžia savo vaikelius, bet jų begalo mažai. Sako, kad "sisterkos" neturi ko veikti, nusiminė, nes girdi ir šv. Kazimiero kloštorijuje jau ne visuomet baltadonėlė yra ir barščiai prastesni.

Ko reikalauja tie žmoneliai, ligšiol aiškiai nežinoma. Jiems gal nebūtų tiek svarbos, kas vaikus mokina, bile juos išmokyti naudingais žmonėmis ir kur nors tinkamais. Bet iš mokyklos išeidavo baisiausiai sudarkyti vaikai ir merginos, kurie savo katekizmo žinojimu niekur duonos negalėjo pelnytis, išskyrus juodo darbo eit dirbti.

O, tai buvo ne šitas Kriaučiuūnas, senelis! Didelis, gražus vyras. Mėlynos akys giliai slėpėsi už juodų antakių. Kad budavo surauks veida, antakius — visi apie jį drebėdavo, tartum prieš audrą. Jis ėjo — žemė dundėjo, tarytum milžinas vaikščioja. Jis ką sakė, tai taip visi klausė tartum dangaus balso. Jis buvo didžiausias politikierius ir kas tik iš jo gavo paramą, tas tuoj laimėjo ir tą pasisekimai vienas paskui kitą lydėjo. Ką neparėmė, kam nepritarė — prapuolęs žmogus. Žinoma, tuomet mūsų užmanymo neparėmė ir mes nieko neįstengėm padaryti — žuvo pas mus energija. Dabār, sako, parapija turinti \$110,000.00 skolos. Jūs manot, kad Kriaučiuūnas nebūtų išmokėjęs savo parapijos skolos? Aš

nių mokyklų, nes kas ten mokinama, apie tai niekas negali žinoti, išskyrus mokytojas "sisterkas" ir kleboną. Taigi gudrūs buvo tie mūsų klebonai, vienok kiekvienas blogas darbas susilaukia tokių pat pasekmių.

Taipgi westsaičių dabar suprato tų mokyklų blogas puses ir norėtų pataisyti, bet negali. Todėl apskelbė mokyklai streiką, ir vaikus leidžia į "public school".

Ne geresnės pasekmės ir kitose parapijose. Štai ant to pat Bridgeporto jau taip-pat prasidėjo streikas prieš parapijinę mokyklą. Nors čia daug dar šalininkų turi toji mokykla (sako buvusi geriausia), vienok išmintingesni vyrai ir moteris neleidžia savo vaikų ton mokyklon, bet į viešiasias (publiškiasias). Paskutiniame šv. Jurgio parapijos susirinkime kaikiurių kalbėtojų ityn buvo pabriežta, kad mokykla tik mulkinimui įsteigta, bet ne mokiniūm.

Visai neblogi apsiereiskimai. Džiugina kiekvieną žmogų, kad jau saulės įšildyti tamsiausi kampeliai mūsų tautos, kad jau sukruoto ir suprato tamsiausiai žmonės, kad ne viskas auksas, kas žiba, kad ne visur geri darbai, ką gerai mokina arba kieno geri norai. Gal šisai atsikvošėjimas parapijonų pastumės prie generalių reformų mūsų parapijose ir jų mokyklose. Gal jie supras laiko balsą ir žmonijos siekius ir teisingus norus parapijonų (jų norai išsiplėčia plačiau jų parapijos ribų).

Visgi prieš parapijų reikalų norėčiau čionai pridėti vieną pasikalbėjimą su žymiu biznieriūm ir geru kunigų sėbru. Jis pasakoja:

"Mati, Tamista, sukilo ant Bridgeport'o prieš kunigą Kriaučiuūną. Jeigu tie parapijonai jį suprastų, to lermo nedarytų.

Aš nuo senai pažinau kunigą Kriaučiuūną. O, kiek mudu kartų išsigėrėva su juom ir pasikalbėjome atvirai. Vienok man atsimensi vienas pas jį vizitas su delegacija iš West sidės. Aš tau jį papasakosiu.

Mes nuėjome su reikalu agitacijos. Mat norėjome ant Bridgeporto sutverti vieno amerikoniško rinkimų klubo skyrių, kad plačiau išplėtus agitaciją ir praleidus į miesto valdymierius Elijošių. Tai jau kiek senesni laikai.

Na, nuėjome, perstatom dalyką. Susiraukė kunigo kakta ir vieton tikėtos užuojautos, oi gavom barti. Sako kun. Kriaučiuūnas: "Ar dar negana, kad mes, kunigai, tiems airiams primokam. Nuo mūsų plėšia devynius kailius vyskupai ir jų raštinės, dar ir jų budami liuosi, norite ant savo sprando jų letėną užsidėti ir iš mūsų žmonių surinktus centus jiems duoti? Gana, gana jiems nuo lietuvių, ką mes kunigai sumokam!"

Žinotum Tamsta, kaip užsikarščiovo kunigas, tai nei kvėpiančių cigarų negavome — išvarė.

O, tai buvo ne šitas Kriaučiuūnas, senelis! Didelis, gražus vyras. Mėlynos akys giliai slėpėsi už juodų antakių. Kad budavo surauks veida, antakius — visi apie jį drebėdavo, tartum prieš audrą. Jis ėjo — žemė dundėjo, tarytum milžinas vaikščioja. Jis ką sakė, tai taip visi klausė tartum dangaus balso. Jis buvo didžiausias politikierius ir kas tik iš jo gavo paramą, tas tuoj laimėjo ir tą pasisekimai vienas paskui kitą lydėjo. Ką neparėmė, kam nepritarė — prapuolęs žmogus. Žinoma, tuomet mūsų užmanymo neparėmė ir mes nieko neįstengėm padaryti — žuvo pas mus energija. Dabār, sako, parapija turinti \$110,000.00 skolos. Jūs manot, kad Kriaučiuūnas nebūtų išmokėjęs savo parapijos skolos? Aš

kuomet tik atsimenu šitą parapijos skolą, man visuomet atsimena tas mano vizitas pas Kriauciūną, ir ano pasakymas: "Gana, gana jiems nuo lietuvių, ką mes kunigai sumokam!" Ir ištikro, Tamsta, ar parapijos tas namas? Ne, vykupo, ario. Jam parapija turi išmokėti, o jie ką veiks su tuo namu. Dabar kuomet daug skolos, tai dar jam geras lietuvis kunigas, jeigu būtų išmokėta, tai jis, vyskupas, kaip savininkas, gali pavesti kam tik nori tą bažnyčią. Ir aš suprantu kunigų politika, kodėl bažnyčios skolose papuolę ir jos nemokamos. Tai gudraus lietuviu proto vaisius.

Bet dabar Kriauciūnas ne tas didvyris, ką buvo pirmiau. Jau senukas. Jis suvaldytų tuos parapijonus, jeigu tik atsigimtų, vėla tokiu jaunu būtų, kaip tuomet buvo. O aš visgi su juo mėgau laiką praleisti ir jo pasiilgstu.

Taip kalbėjo didelis biznierių ir kunigo Kriauciūno buvęs draugas. Ar jam ir Kriauciūnui tikėti ar ne, tai Jusų dalykas. Aš nesisakysiu, kaip manau. Pagalvokite. J. D.

CAMBRIDGE, MASS.

Moterų draugija P. M. N. Prasidėjimo laike mitingu pasideda dievuką (daugelis vadina dievomukute) ant stalo ir kada iškyla koks nors trukšmas tarpe narių, pirmininkė kaip pradeda duoti į stalą su plaktuku, tai dievukas taip ir šoka kazoką ant stalo. Daugelis narių parėjusios namo, ir juokias iš to dievuko šokinėjimo. Laike prisiegos gi kožna nauja sąnarė turi persižegnoti ir tą muketę pabučiuoti.

Šv. Stepono draugija jau nesitiki gauti čarterio tuo pačiu vardu, kokį iki šiol turėjo, nes kun. J. Krasnickas pasiskubino pirma iš valstybės pareikalauti čarterio savo naujai sutvertai šv. Stepono draugijai. Dabar senoji šv. Stepono draugija peritą susirinkimą svarstė, ant kokio vardo reikalauti iš valstybės čarterio? Vieni sako: reikia pavadinoti šv. Stepono Lietuvių pašėpos draugija, o kiti nesutinka ir sako: lietuvių vardą reikia išmesti, o pavadinti šv. Stepono Rymo Katalikų. Lietuvių vardą išmetus lauk, tada galima būtų į tą draugiją priiminti bile kataliką, kas jis nebūtų: žydas, čigonas, činas, negras ar kurios kitos tautos žmogus. Matyt, del daugelio lietuvių tai niekis, bile tik katalikas. Gaila. Steponiukas.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

Serbo-anglo-francuzų jiegos bombarduoja bulgarų tvirtovę Strumnitzą. Reikiška, vokiečiai tapo išvyti iš Serbijos. Sakoma, kad gen. von Mackensen'as pareikalavęs sustiprinimų.

Francuzai užatakavo bulgarus ties Hudova Vilandova, antras susirėmimas tarp francuzų ir bulgarų įvykęs ties Ghevghel, 9 mylios į šiaurį nuo Grekiobezio.

Vokiečiai, nežiurint jiems padarytų sunkių nuostolių, išvystė dideles atakas ant rusų pozicijų Rygos rajone.

Francuzų aviatoriai, atsimokėdami už vokiečių atakas ant Nancy, išmetė 30 bombų ant Treves, Rheinškokoj Prusijoj.

Vokiečiai sako, kad jie, prieš evakavimą Hartmanns-Weilerkopf šlaisto, suardę francuzų tranšejas.

Iš Petrogrado pranešama, kad del darbininkų riaušių Maskvoj tapo apskelbtas karės stovis.

Karės žinios.

Vokiečių pergalė Vosges kalnuose.

Vokiečių užpuolimai atstumė francuzus iš pozicijų į rytus nuo Auberive, kurios pirmiau buvo vokiečių rankose.

Lotaringijoj francuzai atėmė tranšejas į šiaurį nuo Reillon, kurias vokiečiai užėmė spalio 9 d. ir ligi šiol laikėsi jose.

Smarki vokiečių ataka Vosges kalnuose pasibaigė tuo, kad į jų rankas pateko viršunė Hartmanns-Weilerkoff, del kurios ir pirmiaus ejo dideli mušiai, ir dvi greta esančios viršunės.

SERBAI ATMUŠA BULGARUS.

Nišas. — Serbų štabas išleido sekantį oficialį pranešimą:

"Spalio 11 d. bulgarai netikėtai užpuolė ant Koritza ir Glava. Atakos tapo atmuštos. Tą pačią dieną bulgarai užėmė Kita ir pažengė du-trečdaliu mylios mūsų žemėje.

"Spalio 12 d. jie atakavo mūsų pozicijas ties Ivanovu ir Livada, bet tapo atmušti atgal. Tą pačią dieną jie atakavo be pasekmių mūsų pozicijas ties Pisina, Poukva, Rasovati, Kanon, Viroboulasova ir Goleche.

"Spalio 13 d. jie užatakavo Tsrveni-Kanengrad liniją, atmušdami dalis mūsų kariuomenės. Visoj upės Timok sekcijoj bulgarai atidengė ugnį ant mūsų pozicijų. Mes neatsakėme.

"Spalio 14 d. jie atakavo įvairius punktus. Arti Kriupalanka jie užatakavo Ravnomnivo fortą ir taipgi atakavo mus linkui Radiochevo ir Strumitza klonyj.

"Tokiu budu Bulgarija pradėjo prieš mus vyluginę karę, kaip kad 1913 m., netikėtai ir be formališko karės paskelbimo."

Vietos žinios.

"Gairės" scenoj. Subatos, 16 d. spalio vakare, Lietuvių Salėj, L. S. S. 60 kp. turėjo šokių vakarą su neilgu teatrališku programu. Vaidino 3-jų veiksnių dramą "Gairės".

Tai veikalėlis nepersenai parašytas vieno iš mūsų populiariškesnių rašytojų — p. K. Puidos. Blaivybės konkurso komisija yra išreiškusi pagyrimą už paršymą šlo veikalo auteriui, taipgi jau iš to aišku, kad veikalas yra užimantis, interesingas. Tame veikale p. Puida atvaizdina lietuvių kaimiečių šeimynos suirusį gyvenimą — "pragarą", kurio priežastim yra šeimynos galvos — tėvo girtuokliavimas.

Veikale yra ir dirbtinumo, bet yra ir labai daug realizmo. Ypač Antanas Dauba (ukininkas girtuoklis) ir Lutkienė (davatka) tai labai tipiški asmenys, kurių tarp kaimiečių Lietuvoj labai daug yra.

Vaidinimas išėjo visgi neįgyvai, kaip paprastai lietuviškuose vaidinimuose, nors kaikurie vaidino neblogai.

Publikai... didžiūmai jos veikalas visgi nepatiko, nes, girdi, "nėra juoko" ir "nei šis nei tas"... Dramoj nori matyt juoką! Oi ta mūsų publika. K.

So. Bostono piliečiai protestuoja.

Pereitą savaitę savo laikytame susirinkime So. Boston Citizens' Association nariai išnešė protestą prieš So. Bostono miesto namo vedėjus, kurie neprižiuri kaip reikia maldynės. Lietinės maldynės dažniausia sugedusios buna, o del tos priežasties knygnas, kuris yra ant antrų lubų, esąs pilnas garų, taip kad negalima esą ten žmogui sėdėti ir skaityti. Neprižiurima, kaip reikia, taipgi ir kitų to namo kambarių.

Pėtnyčioj, spalio 22 d., Lietuvių Svetainėje, bus draugijos "Gabijos vakaras. Bus suvaidinta komedija "Gudri Našle". Po vaidinimo bus šokiai.

Redakcijos atsakymai.

Myk. Čereškevičiui. Nr. 33 buvo korespondencija, o dabar tik susimilijote "taisyti". Pagalios tik sakote, kad kiti neteisybę rašė, bet nesuradote, kame toji neteisybė buvo. Nespausdinsime.

Tautiečiui (Athol, Mass). Kad Tamsta butumei parašęs žinutę apie vietos lietuvių gyvenimą, tai su mielu noru butume idėję, bet dabar iš Atholio korespondencijoj kalbama net apie Valbainkus. Meldžiame rašinėti. Šią gi žinutę sunaudosime prie žinių iš Lietuvos.

Zilvičiui. "Ateityje" Jūs paliešti visai nebuvote ir mūsų skaitytojai apie tai nieko nežino, todėl ir atsakymo visai nesupras. Pataisymus mes spausdiname, bet tik faktų pataisymus ir tik tuomet, kuomet kitas laikraštis, kuriame neteisybė buvo parašyta, atsisako pataisyti. Z. Borisui. Eilės "Linksmumas" netinka.

JULIUS ACIUS "Ateities" keliaujantis Agentas dabar lankosi Scranton'o apielinkėse t. y. po Luzernės ir Lakavanos pavietų miestus ir miestelius. Kur jis atsilankys, lietuvių malonės jį draugiškai sutikti ir gali pas jį užsirašyti "Ateitį" ir užmokėti jam prenumeratą. Mes už jį atsakome.

Ateitis Publishing Co. P. S. Taipgi p. Acius yra keliaujančio agentu ir mēnraščio "Jaunosios Lietuvos". Galima pas jį užsirašyti ir "Jaun. Lietuvą" ir užsimokėti jam prenumeratą.

"Jaunosios Lietuvos" Administracija.

BUCERNĖ IR GRÖSERNĖ Parsiduoda pigiai. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Biznis eina gerai. Priežastis pardavimo — savininkas serga. Platesnių žinių kreipkitės laišku ar ypatiška (46) S. PUČETA, 35 Williams St., Chelsea, Mass.

PAJIESKOJIMAS. PAJIESKAU DARBO. Esu prityręs kalvis, gerai suprantantis visokį darbą. Jeigu kam reikia atsakančio ir blaivaus darbininko, tai meldžiu atsišaukti šiuo adresu: A. SAMULIONIS (46) c/o N. F. W. Co., W. Hanover, Mass.

Gerai Kriaučiai. Pasivume kogeriausiai sulig naujausios mados Vyrams Siutus ir Overkotus. Jeigu norite turėti gerus rubus pigiai, tad ateikite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas. Z. BUDRECKIS, 222 Broadway, So. Boston, Mass. — ir — 20 Ames St., Montello, Mass.

Dainu ir muzikos mylėtojams 8 lekcijos lietuviškoj kalboj išsimokini mo gaidų (notų) ant visokių instrumentų, kad ir nėsi matęs gaidų, išmoksi be mokinioj, kuriam moketum 50c. už lekciją. Knyga \$1.50, parduodu už \$1.00. Adresuokite: G. A. BARONAS, P. O. McKEES ROCKS, PA.

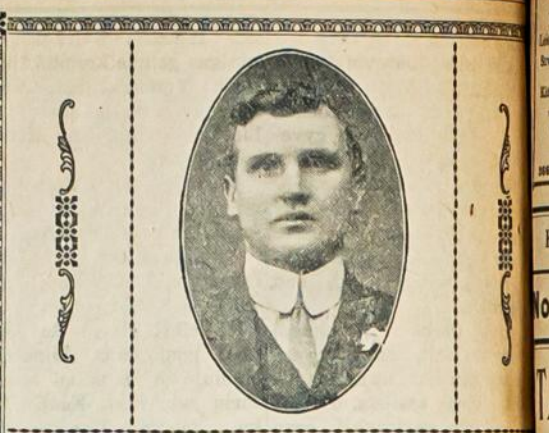
Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius. H.S. Stone O.D. Akiu Specialistas. 399a Broadway, Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Lietuviška Muzikos Konservatorija 395 W. Broadway, So. Boston, Mass. Inkorporuota 1915. Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas Mokslo metų pradžia Spalio 11 d. Mokinama visi klasiškieji muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kornetas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

Namu Kontraktoriai Budavojam naujus ir taisom senus namus. Norintieji pasibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas WALDO J. DAUKSHA, Bldg. & Realty Co. 315 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 665

Geriausią Agenturą Real Estate ir Insurance. Aš esu Notarijušų, Taiskos Sudžia, Konstabeliu, Licitatorium ir Perkalbėtoju Kaibų. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu uždyka. M. CORAN, 366 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 21087 Rezidencija: 219 D St., South Boston.

GERAS SIUVEJAS Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Zemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti samplius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių krautuve. PETRAS BUZEVIČIA, 53 Exchange St., Athol, Mass. Tel. Connections.

JUOZAS ZUPKAUSKAS Šiuomi prsneša visiems savo draugams, kad jis yra sąrybių su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdalu ir Čeverykų Krautuve, kurią užlaiko S. H. HARRISON COMPANY, 662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST. Parodykit prielankuma tikram savo tautiečiui, o aš stengsiuosi jums užtai atsimokėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulij drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, parduoti visiems lietuviams speciališkomis kainomis kad tuomi juos užganadinti. Todėl ateikite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius HARKO SIUTUS ir OVERKOTUS — ištikrųjų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekančias kainas: nuo \$12.00 iki \$25.00 Juozas Zupkauskas Įsidėkite gerai adresą: HARRISON CO. 662-672 Washington St., Boston.

Pirmutine Lietuvis Didžiausia Krautuve Amerikoj Kurioj galima gauti: Deimantu, laikrodzių Waltham ir Elgin, šliubiniu žiedu, siutu ir overkotu; viską duodam ant bargo — lengvu išmokesčiu. Užlaikom keliaujančius agentus, kurie parimą orderius ir pristato in namus. Už 25c. krasos ženklelių siunčiame mūsų krautuves didelį naują katalogą lietuviškoj kalboj. Mūsų agentai: J. M. Nevetskis, S. Čepas, J. Aunonis, J. Visockis, M. Liutkus, T. Vitkauskas ir J. Šidlauskas. Pataisom visokius laikrodzius. Dėrom ant ordelio siutus ir overkotus. Visi musu tavorai gvarantuojami. Krautuve adara iki 9 valandu vakare. J. P. TUINILA, 822 Washington St., Boston, Mass.

Bukit Linksmi. Didžiausia bėda tiems, kuriems skauda kojas nuo netikusijų čeverykų. Jie šlubuoja, bėdavoja ir dejuoja, kad turi kornus, o visai priežastis blogų čeverykų. Ateik pas mane ir nusipirk gerus čeverykus, o busi linksmas visados, nes aš turiu plačių čeverykų padarytų speciališka del lietuviškų kojų; kuriuos galima pritaikyti visiems vyrams ir moterims. C. P. YURGELUN, 377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

